

socialmedicinsk tidskrift

femtionde årgången juni 1973 häfte 6

Industrivägen 13, Solna. Tfn 08/83 20 83
Postadress: Fack, 104 01 Stockholm 60
Postgiro 11 79-1

Allmän redaktion:

Claes-Göran Westrin, redaktör och ansvarig utgivare
Axel Gisslén, biträdande redaktör
Brita Bahrton, redaktionssekreterare

Redaktionsutskott:

Ragnar Berfenstam, professor i socialmedicin, Uppsala
Per Bjurulf, professor i socialmedicin, Linköping
Lars Bremberg, direktör, Stockholm
Bengt Hedlén, socialdirektör, Malmö
Olle Höök, professor i medicinsk rehabilitering, Göteborg
Gunnar Inghe, professor i socialmedicin, Stockholm
Bertil Johansson, barnavårdsdirektör, Örebro
Bengt Lindegård, professor i socialmedicin, Göteborg
Gunnar Lindgren, professor i socialmedicin, Lund
Birger Stark, socialchef, Sundsvall
Georg Svahn, arbetsvårdsdirektör, Stockholm

Invandrarnas sociala och socialmedicinska förhållanden

I SMT har vi flera gånger de senaste åren (SMT 8/1968, 5/1971) haft tillfälle att uppmärksamma invandrarnas sociala och socialmedicinska förhållanden. När dessa frågor nu tas upp på nytt är det framför allt för att granska förutsättningarna för invandrarnas barn och ungdomar.

Det huvudsakliga temat är naturligt nog de särskilda risker som invandrarna är utsatta för. En problematik som härvid behandlas — främst av Gunnar Stangvik och Sven Reinans — är mellanmännsliga problem på skolans område. Andra problem gäller kombinationer av kroppsmedicinska och psyko-sociala risker tex i den förebyggande mödravården. Detta utvecklas av Göran Aurelius och Elsa Ryde, som i en undersökning kunnat påvisa olika skillnader mellan ett invandrar material och ett svenskt kontrollmaterial med bl a fler förtidiga förlösningar och högre spädbarnsdödlighet bland tex finska invandrare.

Kerstin Lauréns rapport om den anmärkningsvärt höga frekvensen av invandrabarn bland ungdom som vårdas på psykiatriskt sjukhus understryker att invandrarsituationen kan medföra mycket allvarliga risker. Lauréns resultat måste uppfattas som preliminära och när deras orsak skall analyseras har man anledning att ta hänsyn till många faktorer. Man kan emellertid redan från teoretiska utgångspunkter anta en ökad förekomst av psykiska problem och störningar hos invandrarungdomar. Mot den bakgrunden måste det anses direkt alarmerande att i en undersökning ute på fältet få fram en sådan exceptionell överrepresentation som Lauréns siffror innebär.

Dessa siffror blir än viktigare om man betänker att detta är ett fält där vi, om någonsin, kan ha möjlighet att med relativt små medel förebygga livslånga anpassningssvårigheter.

Resultatet av Långbro-undersökningen innebär därför en mycket allvarlig uppfordran till de samhällsorgan som har ansvaret för dessa frågor. Finns det någon verklig mening med paroller om förebyggande psykiska åtgärder måste man snarast visa att Kerstin Lauréns resultat är missvisande — eller också låta dem bli utgångspunkter för olika aktiva åtgärder.

Diskussionen om risker och svårigheter dominerar alltså de här presenterade artiklarna liksom invandradebatten överhuvudtaget. Det är mot denna bakgrund betydelsefullt att också framhålla ett annat mer optimistiskt perspektiv. Det gör Kerstin Lindholm i en artikel där hon bl. a. lanserar tanken på en internationell folkhögskola som skulle kunna lära svenskt yrkesfolk att på bästa sätt arbeta tillsammans med invandrare från olika kulturer. Målsättningen skulle bl. a. vara att ta tillvara de nytillskott som bidrag från olika kulturer kan ge oss i vårt isolerade liv här i Norden.

Det är lätt att instämma i ett sådant förslag — i en tillvaro som för varje dag blir alltmer globaliserad och där varje möjlighet att internationalisera också vårt eget inomsvenska samhälle rimligen behöver begagnas.

C. G. W.

Socialmedicinsk tidskrifts kommande temanummer :

Socialvårdens mål och metoder

Narkomanvårdsproblem

Hälsovård och uppsökande verksamhet

Att mäta effekten av social och medicinsk vård